

I. ქართული ლიტერატურა

დამატებითი სესია

ვარიანტი II

1. ვარსკენი განრისხდა და დედოფალს სასტიკად გაუსწორდა.

სასტიკად გაუსწორდა ----- 1ქ.

2. მაჰმადიანურ სარწმუნოებას (ისლამს, მუსლიმთა რწმენას). მას ბევრი მიზაძავს და გაქრისტიანდებიანო (მაჰმადიანობას უარყოფენ და ქრისტიანობას ეზიარებიანო).

1. *მაჰმადიანობას* ----- 1ქ.

2. *მიზაძველები გამოუჩნდებიანო* ----- 1ქ.

3. სულს სამუდამოდ წარიწყმიდავს (სამუდამო ცოდვას დაიდებს). მეფესთან ურთიერთობა ჩემი სურვილი არ არისო (აშოტს ძლიერ ვუყვარვარ და წინააღმდეგობის გაწევა არ შემიძლიაო; არ ვიცი ამ ცოდვას თავი როგორ დავაღწიო).

1. *ცოდვაში ჩავარდება* ----- 1ქ.

2. *მეფესთან ურთიერთობა ჩემი ნება არ არისო* ----- 1ქ.

4. როსტევანმა მიზეზად სიბერე (ხანდაზმულობა, მოხუცებულობა) დაასახელა. არა აქვს მნიშვნელობა, მეფის შვილი ქალიშვილია, თუ – ვაჟიშვილიო (ხელმწიფედ ღვთისგან არის გაჩენილიო; მეფობა შეუძლიაო; „თუცა ქალია, ხელმწიფედ მართ ღმრთისა დანაბადია“; „ლეკვი ლომისა სწორია, ძუ იყოს, თუნდა ხვადია“). ავთანდილს თინათინის ხშირად ნახვის საშუალება ეძლეოდა. თავმდაბლობაზე (მოკრძალებულ ხასიათზე, მორიდებულობაზე). ახალგაშენებულმა თინათინმა გამზრდელს თავისი განძეულობის (საგანძურის, საჭურჭლის) მიტანა მოსთხოვა. იყოს გულუხვი ქვეშევრდომთა მიმართ (რასაც გასცემ არაფერი დაგეკარგებაო; სიუხვით ორგულ ადამიანებსაც მოიმხრობო; გაღებული წყალობა უკანვე დაგიბრუნდებაო).

1. *სიბერემ მიწიაო* ----- 1ქ.

2. *მართალია, ქალია, მაგრამ მეფობას შეძლებსო* ----- 1ქ.

3. *ხშირად ვნახავო* ----- 1ქ.

4. *თავმდაბლობა* ----- 1ქ.

5. *ჩემი განძეულობა მომიტანეო* ----- 1ქ.

6. *გამოიჩინოს გულუხვობა* ----- 1ქ.

5. ამ მონაკვეთში ლეონის სიბრძნე (განათლებულობა, ფართო მეცნიერული ცოდნა, ყოვლისმცოდნეობა. დასაშვებია აგრეთვე: გამჭირახობა) ჩანს; ჰიპერბოლა.

1. *ღრმა და საფუძვლიანი განათლება* ----- 1ქ.

2. *ჰიპერბოლა* ----- 1ქ.

6. საკუთარ შემოქმედებას (პოეზიას; ლექსთა კრებულს; წიგნს, რომლის ავტორიც თვითონაა). თუ ჩემი სიმღერა მოთქმად (გოდებად, ზარად, ხმამაღლა ტირილად) არ მექცა.

1. დავითიანს -----1ქ.

2. მოთქმა-ვაებად არ მექცა -----1ქ.

7. სიტყვებში: „ცისა მიმართ“ იგულისხმება ღმერთი (უფალი, უზენაესი ძალა. დასაშვებია აგრეთვე: იესო ქრისტე). დრომ (დროთა მსვლელობამ; დასაშვებია აგრეთვე: ისტორიულმა ქარტეხილებმა, ჟამთა სიავემ).

1. ღმერთი -----1ქ.

2. დრომ -----1ქ.

8. პოეტი უკმაყოფილოა თავისი მდგომარეობით; ამ წერილს ეხმიანება მისი ლექსი „ხმა იდუმალი“.

1. უკმაყოფილოა -----1ქ.

2. „ხმა იდუმალი“ -----1ქ.

9. მის მიერ აღწერილი ვითარება რეალურია (მიუკერძოებელია; პირუთვნელი აღმწერია ცხოვრებისა). მკითხველს შეიძლება სწყენოდა მისი ნაკლის საქვეყნოდ წარმოჩენა (ავტორი აღწერს მწარე სიმართლეს).

1. ცხოვრების რეალურ სურათს იძლევა -----1ქ.

2. მოთხრობაში მწარე სიმართლეა აღწერილი -----1ქ.

10. თორნიკემ მიზეზად სიბერე (მოხუცებულობა, ხანდაზმულობა) დაასახელა. ბერად უნდა შემდგარიყო (უღუმბოს მთაზე ბერად უნდა აღკვეცილიყო).

1. სიბერე -----1ქ.

2. ბერად უნდა აღკვეცილიყო -----1ქ.

11. ონისეს მიძიათვის ძმობა უნდა გაეწია (მიძიას პატრონი და ქომაგი უნდა ყოფილიყო). ეპითეტი.

1. ძმობა გაეწია -----1ქ.

2. ეპითეტი -----1ქ.

12. „კაი ყმა“, პირველ რიგში, მტრის წინააღმდეგ ბრძოლაში გამოიცილება. „კაი ყმა“ თავმდაბალი, მოკრძალებული ადამიანია. ლექსის დასასრულს ავტორი ლაჩარ (მხდალ, ხარბ, შურთან, უსაქმურ) კაცებს/ადამიანებს მიმართავს.

1. ომში -----1ქ.

2. თავმდაბლობა -----1ქ.

3. მხდალ ადამიანებს -----1ქ.

13. სალობერიძეებთან სტუმრად მყოფ პლატონს სიძემ წამოაძახა, რომ ორნაქმარევ და უშვილო სადედინაცვლოს ეძებდა. პლატონიც ისეთივე გაჭირვებულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, როგორშიც ანტონა ბრეგაძე, რომელიც ადრე ეცოდებოდა.

1. მისი საიდუმლო გამჟღავნდა -----1ქ.

2. გაღარიბდა -----1ქ.

14. ირონიული დამოკიდებულება. სიტყვებში „წითელი გოლიათი“ იგულისხმება ბოლშევიკური ხელისუფლება (დასაშვებია აგრეთვე: კომუნისტური წყობა).

1. ირონიული -----1ქ.

2. ბოლშევიკური ხელისუფლება -----1ქ.

15. პოეტებს, რომლებიც მთაწმინდის პანთეონში განისვენებენ (წინამორბედ პოეტებს). პოეტურ შემოქმედებას (პოეტურ სიტყვას. დასაშვებია აგრეთვე: მწერლობას).

1. ქართული მწერლობის კლასიკოსებს -----1ქ.
2. პოეზიას -----1ქ.

16. პოეზიის მსახურება შემოქმედისგან მოითხოვს დიდ მსხვერპლს, თავგანწირვას. პაოლო იაშვილმა მეგობრებთან ერთად დააარსა სიმბოლისტური ლიტერატურული დაჯგუფება (გაერთიანება) „ცისფერი ყანწები“.

1. თავგანწირვას -----1ქ.
2. „ცისფერი ყანწების“ ----- 1ქ.

17. ალავერდობაზე სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლები იყრიდნენ თავს (ალავერდობას, გარდა ქართველებისა, ჩრდილოკავკასიელებიც სტუმრობდნენ). რელიგიური დღესასწაული თავაშვებულ ღრეობაში იყო გადაზრდილი (დღესასწაული დამთრგუნველ სანახაობად იყო ქცეული. ალავერდობას დაკარგული ჰქონდა თავდაპირველი მნიშვნელობა).

1. ეთნიკურ მრავალფეროვნებაში -----1ქ.
2. ალავერდის ტაძარი ღრეობის ადგილად იყო ქცეული ----- 1ქ.

18. შვილს ბელადობა სურდა (შვილს სურდა, მამის ადგილი დაეკავებინა). ყოფილი ბელადი სიკვდილით დასაჯეს (ყოფილი ბელადი დიდი დამინების ქარავიდან გაუჩინარდა).

1. შვილის სურვილი, ბელადი გამხდარიყო ----- 1ქ.
2. სიკვდილით დასაჯა -----1ქ.

მხატვრული ტექსტის ანალიზის შეფასების კრიტერიუმები

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა **30**. თუ აბიტურიენტის ნაშრომი მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, თითოეული მითითება მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანად არაადეკვატურადაა გაგებული (ანდა გაურკვეველი კალიგრაფიის გამო ნაშრომის წაკითხვა ვერ ხერხდება), დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

დავალების ესა თუ ის მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ნაშრომი, რომლის მოცულობაც 120 სიტყვას არ აღემატება, VIII, IX და X კრიტერიუმებით არ შეფასდება!

I კრიტერიუმი

№	მოცემული ტექსტის ადეკვატური გაგება და გააზრება	ქულები
1.	ტექსტი ღრმადაა გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4

2.	ტექსტი <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებული.	3
3.	<i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	<i>ერთზე მეტ</i> შემთხვევაში ტექსტი <i>არაადეკვატურადაა</i> გაგებული.	1
5.	ტექსტი <i>მთლიანად არაადეკვატურადაა</i> გაგებული.	0 ნაწერი ალარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	ნაშრომის აგება	ქულები
1.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამივე</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამ</i> მითითებას, თუმცა ტექსტი არ არის კარგად ორგანიზებული ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას, თუმცა <i>ტექსტი არ არის</i> კარგად ორგანიზებული ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას, თუმცა <i>ტექსტი არ არის</i> ორგანიზებული ან/და აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	დავალების (მითითებების) ადეკვატური გაგება და გააზრება	ქულები
---	---	--------

1.	დავალება <i>ადეკვატურად</i> არის გააზრებული, არ არის საკითხიდან გადახვევის არც ერთი შემთხვევა (ისეთი ფაქტის, მოსაზრებისა თუ ციტატის დამოწმება, რომლებიც განსახილველ საკითხს არ უკავშირდება).	2
2.	დავალების პირობა ძირითადად <i>ადეკვატურად</i> არის გააზრებული, თუმცა <i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის <i>არაადეკვატური</i> გაგება ან არის საკითხიდან გადახვევის ორიოდ შემთხვევა (ისეთი ფაქტის, მოსაზრებისა თუ ციტატის დამოწმება, რომელიც განსახილველ საკითხს არ უკავშირდება).	1
3.	დავალების პირობა <i>არაადეკვატურადაა</i> გააზრებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება	ქულები
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არაადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდ წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არაადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არაადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური	2

	მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდ წინადადებითაა გადმოცემული).	
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული; ან მსჯელობა ერთი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული; ანდა ერთი მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

V კრიტერიუმი

№	ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება	ქულები
1.	მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ დამაჯერებელია, გამოყოფილია არაერთი მხატვრული საშუალება და დამოწმებული მაგალითები სწორია.	3
2.	მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ დამაჯერებელია, გამოყოფილია არაერთი მხატვრული საშუალება, თუმცა ერთ შემთხვევაში მაგალითი არასწორია ანდა მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ არადამაჯერებელია, თუმცა გამოყოფილია არაერთი მხატვრული საშუალება და დამოწმებული მაგალითები სწორია.	2
3.	ნაშრომში არის მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ, მაგრამ არ არის გამოყოფილი არცერთი მხატვრული საშუალება; ნაშრომში არ არის მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ, მაგრამ გამოყოფილია რამდენიმე მხატვრული საშუალება, თუმცა დამოწმებულ მხატვრულ საშუალებათაგან ერთი არასწორია.	1
4.	ნაშრომში არ არის მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ, გამოყოფილი მხატვრული საშუალებები არასწორია ან ნაშრომში არ არის მსჯელობა ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შესახებ.	0

VI კრიტერიუმი

№	<i>დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>მეაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>მეაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>მეაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლებაც და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VII კრიტერიუმი

№	<i>ფაქტობრივი სიზუსტე</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>არ არის</i> დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში <i>დაშვებულია</i> ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VIII კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდ აა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი , გვხვდება ორიოდ სტილისტიკური ხარვეზი.	3
2.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტადაა გამოხატული, მთლიანობაში დაცულია ნაშრომის სტილის ერთგვაროვნება, თუმცა გვხვდება რამდენიმე სტილისტიკური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია , გვხვდება არაერთი სტილისტიკური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტიკურად გაუმართავია (ზოგიერთი მონაკვეთის აზრის გაგება ჭირს).	0

IX კრიტერიუმი

№	მორფოლოგია-ორთოგრაფია და სინტაქსი	ქულები
1.	არ არის ორზე მეტი შეცდომა.	3
2.	არ არის ოთხზე მეტი შეცდომა.	2
3.	არ არის ექვსზე მეტი შეცდომა.	1
4.	დაშვებულია ექვსზე მეტი შეცდომა.	0

X კრიტერიუმი

№	პუნქტუაცია	ქულები
1.	არ არის სამზე მეტი შეცდომა.	2
2.	არ არის ექვსზე მეტი შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ექვსზე მეტი შეცდომა.	0